

Erik Pettersson i Ydrilt

Carl Pålsson i Wråkärn har berättat för mig om seder och bruk förr, i samband med kyrkobesöken.

Efter den långa högmässan brukade kyrkobesökarna samlas utanför kyrkan för samtal med bekanta och släktingar. Tidningar fanns inga och eller var mycket ovanliga, så här utbyttes många nyheter. Särskilt var det kvinnorna som samlades utanför kyrkan. Karlarna däremot gick ofta till den närbelägna "Krogen" för att ta en snaps eller två. Detta var en ful ovana tyckte Carl, många fick ibland lite för mycket "innanför västen". Efter lite för mycket pökulerande blev en del både skrytsamma och kaxiga. En av gubbarna skröt en gång med att han kl. 1 på natten, skulle gå upp i kyrktornet och slå ett slag på kyrkklockan och därmed visa hur modig han var. Det blev vadslagning bland gubbarna, klarade han av detta skulle han få ett stop brännvin.

När det sedan blev natt skulle han utföra sin bravad. De andra gubbarna stod utanför vid kyrkmuren medan han öppnade kyrkdörren och gick in i den mörka kyrkan. Kyrkdörren gnisslade, hans steg, med träskorna klapprande mot stengolvet, ekade i kyrkan. (Vi skall nu ha i minnet att människorna vid den här tiden var mycket vidskepliga och spökrädda.) Han började nu att nyktra till och ångrade vad han givit sig in på, men skulle han inte bli en nesa i hela bygden måste han fortsätta uppför trappan till tornet. Han kom fram till kyrkklockan och slog ett

slag på denna. Klockans klang tycktes honom förfärande, paniken var nu nära. Han började springa ner för trapporna, hans steg ekade, han var nu övertygad om att någon förföljde honom. Han rusade ut genom kyrkdörren som han slog igen efter sig. Men nu hände det sig att hans rockflik fastnade i dörren. "Släpp mig, släpp mig"! ropade han. Skräckslagen fick han upp en kniv och skar av rockfiken.

Utanför kyrkan stod de andra och skrattade åt honom. Han blev nu till allmänt åtlöje i bygden för detta.

Erik Pettersson berättar vidare:

I de östra delarna av socknen var det långt till Våxtorps kyrka, som längst omkring 1 ½ mil. När någon hade dött var det lång väg att frakta liket till kyrkan. Det var inte så många som hade häst och ännu mindre någon lämplig vagn för transporten av liket. Det blev i stället så att liket fick bäras hela den långa vägen, ett tungt och drygt arbete.

Då fick Carl Pålsson i Wråkärn en tanke, han som hade både lämpliga hästar och vagn som lätt kunde ändras om till likvagn. Han brukade ju vanligen köra gästgivarreskjuts vid Elnabyggets gästgivarregård. Han blev nu den förste i trakten som ombesörjde sådana transporter.

— — — — —

I mitten på 1800-talet fanns det vargar i trakten, en dag när Mor Stina i Wråkärri skulle gå till Floalt på besök hos släkten, blev hon angripen av vargar på vägen genom skogen. Hon var gravid i 6:e månaden och det var allmänt känt att vargar gärna angriper gravida kvinnor.

Stina tog nu av förklädet och hängde detta över sin bakdel, så att vargarna skulle tro att hon såg på dem. Det är nämligen så att djur aldrig uthärdar en människas blick. Så Stina klarade sig och barnet tog ej heller någon skada.

CARL PÅLSSON

född i Vindrap 1897-03-25

dog i Våxtorp 1982-08-08

ERIK PETTERSSON

född i Kristinehamn 1920-08-16

dog i Våxtorp 1993-12-19